

VLAN a VTP

VLAN (Virtual LAN)

- Slouží k logickému rozdělení sítě nezávisle na fyzickém uspořádání
- Toto dělení šetří čas (manuální přepojení sítě) i peníze (samostatné switche pro každou síť)
- Fyzické umístění počítačů není omezené prostorem
  - Bez VLAN bychom umístili počítače, například ze stejného oddělení, blízko sebe
- Každá VLANa je samostatná podsít
  - Zařízení z různých VLAN spolu nemohou komunikovat, i když jsou připojeny ke stejnému switchi
  - Zmenšujeme tím broadcast doménu
- Vždy existuje alespoň jedna VLANa → defaultní (označení 1)
- Zvýšená bezpečnost oddělením komunikace

Přiřazení do VLAN

1. Podle portu
  - Port na switchi je staticky přiřazen k VLANě
  - Veškerá komunikace přicházející z tohoto portu spadá do dané VLANy
  - Nejpoužívanější metoda
  - **Výhody:** jednoduchá správa, rychlé nasazení, přehledné
2. Podle MAC adresy
  - Rámec se zařadí do VLANy podle zdrojové MAC adresy
  - Potřebujeme tabulku MAC adres
  - Je to dynamický způsob
  - Realizace:
    - Port se přiřadí do VLANy podle prvního přijatého rámce (do vypnutí portu)
    - Každý rámec se řadí do VLANy samostatně (náročné na výkon)
3. Podle protokolu
  - Například oddělení IP od AppleTalk či dělení dle IP adresy
  - V praxi se moc nepoužívá
  - Zařízení musí mít pevně definovanou IP adresu a switch musí pracovat i na 3. vrstvě
4. Podle autentizace
  - Uživatel nebo zařízení se ověří pomocí protokolu IEEE 802.1X a podle informací se automaticky zařadí do VLAN
  - Bezpečnostní metoda
  - Velmi univerzální

Druhy portů

- Access port
  - Má přiřazenou jednu VLANu
  - Je k němu připojeno zařízení a rámcům říkáme nativní
  - Switch nepřepíná rámce mezi dvěma access porty z různých VLAN
- Trunk port
  - „Teče“ přes něj komunikace z několika VLAN
  - Využívá protokol IEEE 802.1q kterým značkuje rámce → tagovaný rámec
  - K označení dojde až v době potřeby (rámec se má poslat přes trunk port)

VLAN Trunking Protocol (VTP)

- Proprietární síťový protokol firmy Cisco
- Zajišťuje přenášení čísel a názvů VLAN mezi přepínači; usnadňuje nám správu
- Dostupný na většině přepínačů Cisco

Princip

- Druhy přepínačů
  - Server – má informace o VLANách a distribuuje je při změně klientům
  - Client – přijímá změny ze serveru
  - Transparent – změny si neukládají, ale jen je posílají dál
- Přepínače jsou přiřazeny do domény (označené textovým řetězcem)
- Synchronizace je zajištěna číslem revize (32bitové číslo) které vytváří server a s každou revizí ho inkrementuje o jedničku
- Komunikace probíhá přes multicast MAC adresu a má tři typy paketů
  - Summary advertisement
    - Vysílán každých 5 minut a obsahuje jméno domény, číslo revize a čas poslední změny
    - Klient po obdržení zkontroluje doménu a jestli je číslo revize vyšší než poslední uložené (pokud ano, tak vyšle Advertisement request)
  - Subset advertisement
    - Vysílán serverem v případě změny nastavení
    - Obsahuje název domény, číslo revize a informace o jedné nebo více VLAN – číslo, stav (aktivní/neaktivní), jméno a velikost MTU (Maximum transmission unit)
  - Advertisement request
    - Posílá klient v případě resetu, změny domény či jako odpověď na Summary advertisement, který měl vyšší číslo revize

VTP Pruning

- Zabraňuje zbytečnému odesílání všesměrových (broadcast) paketů z určité VLAN na přepínače, které nemají aktivní žádné zařízení na této VLAN
- Nastaví se na serveru a klienti ho přvezmou automaticky

Směrování mezi VLANy

- Defaultně switch pracuje na vrstvě L2
- Chceme-li použít L3 IP routing, musíme ho zapnout
- Směrování probíhá na jednom zařízení, a proto není potřeba směrovací protokol (přímo připojená rozhraní jsou automaticky zapsány do směrovací tabulky)

Routované a neroutované VLANy

- Routovaná VLAN – umožňujeme jí komunikaci s ostatními VLANy
- Neroutovaná VLAN – izolovaná od ostatních VLAN
- Omezeně routovaná – může komunikovat pouze s některými VLANy (zajištěno pomocí ACL)